Prefaţă

Cartea domnului Dinu Moscal oferă cititorului o incursiune instructivă şi competentă în una dintre problemele semantice ale lingvisticii generale: câmpurile lexicale. Acestea neputând fi despărţite de aspectul onomasiologic, obligă cercetătorul să se confrunte de la bun început cu problema esenţială a referentului. Dar pentru a ajunge aici autorul prezintă sinuosul drum pe care l-a urmat cercetarea lingvistică de la mijlocul secolului al XIX-lea până acum, la început urmărindu-se doar analiza semantică a unor cuvinte izolate, până la teoria lexematică a lui Eugenio Coseriu din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Sunt trecute amănunţit în revistă abordările lui Trier şi Weisgerber, cât şi perspectiva logico-lingvistică, mai puţin cunoscută, a lui André Jolles, şi cea a lui Porzig, ţinându-se seama, bineînţeles, de contribuţia esenţială a lui de Saussure.

Teoria câmpurilor lexicale a lui Eugenio Coseriu, care face parte din lexematică, este expusă pe larg în partea a doua a lucrării şi formează însuşi sâmburele ei teoretic. Binevenită este expunerea amănunţită a celor şapte puncte de bază ale lexematicii, care ar trebui cel puţin parţial să stea la baza multor lucrări de semantică şi care, fiind destul de greu accesibilă, este din ce în ce mai puţin cunoscută, mai ales de tânăra generaţie.

Concluzia la care ajunge Dinu Moscal este, pe de o parte, că prezentarea concretă a unui câmp nu se poate face decât prin opoziţiile existente, detectabile prin reprezentarea semantică a termenilor, iar, pe de altă parte, că veritabile sunt numai câmpurile lexicale unidemensionale şi cele care reflectă combinaţii ale acestora.

Ultima parte a cărţii constituie un model de aplicare practică a teoriei câmpurilor lexicale, dedicată analizei terminologiei populare a formelor de relief pozitiv. O contribuţie esenţială este utilizarea conceptului de ‘limbă funcţională extinsă’.

Cartea domnului Dinu Moscal, este, dacă nu greşesc, singura monografie existentă privind evoluţia conceptului de ‘câmp lexical’ în literatura de specialitate şi, totodată, singura lucrare care exemplifică teoria expusă printr-o analiză amănunţită a unui câmp diastratic, care implică şi nivelurile diatopic şi diacronic.

Maria Iliescu

BDD-B23-01 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-25 13:57:55 UTC)